

Vroeg op de eerste dag van de week, toen het nog donker was, kwam Maria uit Magdala bij het graf...

Vroeg, toen het nog donker was... De ochtendschemering duurt maar kort in de landen rond de Middellandse Zee. Al snel staat de zon stralend en hoog aan de hemel. En toch lijkt wat hier gebeurt zich in de ochtendschemering af te spelen. In een wereld die niet meer helemaal donker is, maar ook nog niet werkelijk licht. In een wereld met nog zachte contouren. In een wereld waarin niet het zien, niet het oog, leidend is, maar veelmeer de andere zintuigen. Een ochtendschemerwereld waarin wij veel meer tastend onze weg zoeken. Speurend. Een ochtendschemerwereld waarin wij intenser horen dan overdag. Vroeg in de morgen, toen het nog donker was...

Buiten is het donker en ook in Maria is het donker als zij naar het graf gaat. En als zij ziet dat de steen is weggerold, voegt zich bij haar verdriet ontredning, desoriëntatie en verwarring. Zij haast zich naar de leerlingen: 'Ze hebben de Heer uit het graf weggehaald...'

Even verschuift de aandacht van de evangelist van Maria naar Simon Petrus en naar de leerling van wie Jezus veel hield. Wil de evangelist ook hen een plaats geven in het gebeuren? Hun wonderlijke wedloop lijkt vooral de functie te hebben de primeur zo eerlijk mogelijk te verdelen. Maar waar hebben zij eigenlijk deel aan? Wat zien zij? Wat geloven zij? Wij horen het niet. Het eigenlijke verhaal lijkt pas verder te gaan wanneer de twee mannen weer zijn vertrokken en de aandacht van de evangelist zich weer richt op Maria, die ook naar het graf is teruggekeerd.

Maria huilt. Het is donker in haar. Kan zij de engelen werkelijk zien? Daar lijkt het niet op. Het is donker. Verdriet en desoriëntatie en verwarring. 'Zij hebben mijn heer weggehaald en ik weet niet waar zij hem naartoe gebracht hebben.' En dan de man die zij voor de tuinman houdt. Ziet zij hem wel? Neemt zij hem werkelijk waar?

Wat hier gebeurt, wat hier werkelijk gebeurt, dat laat zich kennelijk niet zien. Om waar te nemen wat hier gebeurt is kennelijk een ander zintuig nodig, een andere manier van ervaren.

Bij wat hier gebeurt past het horen, dit bescheidenere, vertrouwdere, van onze zintuigen. Maria hoort haar naam. 'Maria.' Zij wordt aangesproken. En zij verstaat. En antwoordt: 'Rabboeni!'

Wat hier gebeurt is teerder dan wat zich laat zien. Wat hier gebeurt wordt onttrokken aan het oog van wie alleen kijken. Met woorden van de vos uit *De kleine prins* van Saint-Exupéry: 'Alleen met het hart kun je goed zien. Het wezenlijke is voor het oog onzichtbaar.' De ervaring 'Hij leeft!', is een teer aangesproken worden. 'Alsof iemand ons bij naam en toenaam heeft geroepen.' En dan pas volgt het oog. Dan pas volgt het zien. 'Je gaat het pas zien als je het doorhebt.'

Maria ziet. En opeens is er licht. Opeens is het dag. *Morning has broken like the first morning*. Nieuwe schepping. Nieuw begin. Een man en een vrouw in de tuin. Zoals toen in die eerste tuin. Toen, op de scheppingsmorgen.

Maria hoort haar naam. Zij ervaart: 'Hij leeft!' 'Rabboeni!' Maar de ervaring van Maria blijft teer. Je krijgt geen vat op wat hier gebeurt. Je krijgt er geen grip op. Je kunt wat er gebeurt niet inpassen in de bestaande kaders. Je kunt er niet over beschikken. 'Houd mij niet vast.'

Zo'n tere ervaring. Met zo'n tere ervaring keert Maria terug naar de leerlingen. Apostel van de apostelen is zij: 'Ik heb de Heer gezien!' En met zo'n tere ervaring trekt zij volgens de traditie vanaf dat moment verkondigend de wereld door.

Dat het zo'n tere ervaring is die Maria de leerlingen en de wereld vertelt, dat raakt mij. Zo'n tere ervaring, die door de eeuwen heen mensen zó weet te raken en in beweging te zetten. Zo'n tere ervaring die zó veel teweeg heeft gebracht in de wereld. Zo'n tere ervaring die kennelijk zó sterk is. Pasen.

Pasen is geen 'met ons gaat het goed en de dood is ver weg'-onverschilligheid vanaf een rijk gedekte ontbijttafel. Geen triomfantisme vanuit een vanzelfsprekend en ongebroken leven. Paulus, die zegt: 'Dood, waar is je angel?' die heeft in zijn leven doodlopen meegemaakt en dreigende dood. De dichters van oude Paasliederen weten hoe broos en hoe kwetsbaar het leven is. Zij spotten niet vanaf veilige afstand over de dood. Zij hebben de dood in hun eigen leven ervaren. En zij hebben in hun eigen leven opstanding ervaren. Hun jubelen is het begroeten van het licht na een lange en donkere en angstige nacht. Het jubelen is antwoord. Antwoord op een ervaring die teer is. En sterk.

Hoe vieren wij dit jaar, in onze wereld nu, Pasen?

Laten wij Pasen vieren in solidariteit met wie zwaar lijden onder deze crisis en in solidariteit met wie lijden onder onrecht dat wij nu teveel vergeten. Pasen is opstaan. Opstaan en opstandigheid tegen alles wat het leven vervormd en vernield. Opstaan en opstandigheid tegen alle machten van de dood.

Laten wij Pasen vieren vanuit trouw aan onze aarde. Onze aarde die ons voedt en troost en draagt. Ook nu. Juist nu misschien. Onze tuin. Gods schepping. Dat uit deze crisis ook kansen mogen ontstaan voor een andere omgang met onze wereld.

Mogen wij Pasen vieren in openheid en opmerkzaamheid voor al die kleine en tegelijk grootse momenten in ons leven waarin wij om ons heen opstanding kunnen ervaren. Ook nu, in een zo veranderde wereld. Momenten waarop een ander ons optrekt of waarop wij een ander kunnen optrekken.

Mogen wij Pasen vieren vanuit het tere geheim dat de ervaring in de tuin: 'Hij leeft!' op de een of andere manier ook aan ons eigen leven en aan ons eigen sterven raakt. Het tere geheim dat wij zijn opgenomen en geborgen in het grote gebeuren van opstanding:

'Het zal in alle vroegte zijn als toen. De steen is weggerold. Ik ben uit de grond opgestaan. Mijn ogen kunnen het licht verdragen. Ik loop en struikel niet...'

'Dan zal ik leven!'

Amen.

Ekklesia Leiden
Rapenburg 100
2311GA Leiden
www.ekkesialeiden.nl
info@ekkesialeiden.nl